

Õgardid männiokastel

KAJA KURG

Avastasin juuni lõpus oma noorel mägmännil ebameeldivad ussikesed, kes olid seal suure kobarna ühe oksa kallal. Mänd on veel väike, ja õnneks mujal ma neid ei märganud. Korjasin vastikud okkaõgijad kokku ja viskasin tulle.

Aga kui puu oleks olnud suurem ja kahjureid paksult täis? Mis siis tulnuks teha, millega pritsida? Kuidas selliste kahjurite "külaskäiku" koduaias ennetada? Minu suvila asub suures aedlinnas linna serval ja kunagi varem pole meil selliseid elukaid olnud.

Vastab

TIIU ANNUK

Farm Plant Eesti nõustaja

Tegu on punaka männivaablase (*Neodiprion sertifer*) ebaröovikutega. See kahjur kuulub kiletiivaliste (*Hymenoptera*) seltsi ja on üks tavalisemaid okkahajureid noortes männikutes.

Putukas lendleb sügisel augustis-septembris ja muneb sama aasta okastele. Talvitub munadena. Hallikasrohelist pikitriibuga ebaröovikud elavad seltsingutena koos ja söövad vanemaid eelmiste aastate okkaid. Arvuka esinemise korral võivad nad puu raagu süüa. Punakale männivaablasele on omane aeg-ajalt hulgisigimine.

Toitumise lõpetanud ebaröovikud laskuvad juulis kõdusse nukkuma. Alates augustist lendab osa populatsioonist välja ja muneb, talvituvad munad, osa jääb diapausi (teatud puhkeseisundisse).

Tavaliselt areneb aastas üks põlvkond, erandlikel aastatel ka kaks, siis nukkub võras.

Punaka männivaablase ebaröovikud söövad ära vanemad okkad ja uusi enamasti ei puutu.

Tõrjeks tasubki ebaröovikud käsitsi ära korjata, eriti kui mänd on väike ja te ei soovi koduaias keemilisi taimekaitsevahendeid kasutada.

Kui ebaröovikuid on aga massiliselt ja nende korjamine väga tülikas, võib kasutada järgmisi preparaate: Fastac 50, Decis 2,5 EC, Decis Mega.

Lisab dendroloog Alvar Peterson: "Punaka männivaablase ebaröovikud söövad ära vana okka, uut nad enamasti ei puutu. Kuna männivaablane lendab, võib ta sattuda kõikjale. Ta eelistab tuulevaiksemaid päikesepaistelisi kohti.

Mai lõpus – juunis soovitan oma mände jälgida.

Kui õigel ajal kahjuri levik tõkestada, siis kahjustus ei kordu. Hiljaks jäädes tuleb aga ka järgmistel aastatel silmad lahti hoida, et kahjurite teie mände nahka ei pistaks."

Võililles on palju jõudu, mis taime kõdunemisel jääb komposti sisse. Järgmisel kevadel vean kotid sobivasse kohta, panen pikali ja teen igasse kotti nii suure augu, et saaksin sinna istutada kõrvitsa või kabatšoki. Kõrvitsalised kasvavad ruttu ja nende laiad lehed katavad varsti koledad mustad kilekotid. Sügisel korjan viljad ära ja edasi läheb kottide sisu kasvuhoo-nesse sissekaevamiseks. Miks mitte nii teha muruhakkega?

HEA NIPP

Niitest saab head kasvukotid

21. juuni Targu Talitas ilmunud lugu "Mida teha muruniitiga?" tõi Aialeht.ee-le lugejatelt palju vastukaja. Avaldame sealt ühe hea nipi, kuidas muruniide nutikalt ära kasutada.

Minul koguneb igal kevadel umbes kolm suurt musta kilekoti täit väljajuuritud võililli. Ämbritäiele taimedele viskan kotti järele kas vana komposti või tavalist aiamulda, siis jälle ämbritäis võililli. Eelmisel aastal oli vahelepuistamiseks hobusesõnnikut.

Koti seon kinni, kotti ühtegi auku ei tee ja peidan elupuuehki alla.

Võililles on palju jõudu, mis taime kõdunemisel jääb komposti sisse.

Järgmisel kevadel vean kotid sobivasse kohta, panen pikali ja teen igasse kotti nii suure augu, et saaksin sinna istutada kõrvitsa või kabatšoki.

Kõrvitsalised kasvavad ruttu ja nende laiad lehed katavad varsti koledad mustad kilekotid. Sügisel korjan viljad ära ja edasi läheb kottide sisu kasvuhoo-nesse sissekaevamiseks.

Miks mitte nii teha muruhakkega?